



การพัฒนาความสามารถ ในการคิดวิเคราะห์และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง
วัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่น โดยการจัดการเรียนรู้แบบเปิดร่วมกับการแสดง
บทบาทสมมุติของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

The Development of Analytical Thinking Ability and Learning
Achievement; Entitled, Culture and Local Wisdom by the Learning
Management of Open Approach together with Role Play Method of
Grade 5 Students

พัฒน์พร พันธุ์เสนา¹ และ ดุจเดือน ไชยพิชิต²

Pattaneepon Punsena¹ and Dudduan Chipichit²

e-mail. ponnsena@gmail.com

¹ นักศึกษาปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

² ดร. คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

¹ Student in Master of Education (Curriculum and Instruction)

Faculty of Education Northeastern University

² Doctor in Faculty of Education Northeastern University

(Received: 2024-08-08; Revised: 2024-10-09; Accepted: 2025-02-11)

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อพัฒนาความสามารถด้านการคิดวิเคราะห์ ของนักเรียนชั้น
ประถมศึกษาปีที่ 5 ที่เรียนโดยการจัดการเรียนรู้แบบเปิด ร่วมกับการแสดงบทบาทสมมุติ ให้มี
คะแนนผ่านเกณฑ์ตั้งแต่ร้อยละ 70 ขึ้นไปและมีจำนวนนักเรียนที่ผ่านเกณฑ์ตั้งแต่ร้อยละ 70 ขึ้นไป
ของจำนวนนักเรียนทั้งหมด 2) เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5
โดยการจัดการเรียนรู้แบบเปิดร่วมกับการแสดงบทบาทสมมุติ ให้มีคะแนนผ่านเกณฑ์ตั้งแต่ร้อยละ 70
ขึ้นไปและมีจำนวนนักเรียนที่ผ่านเกณฑ์ตั้งแต่ร้อยละ 70 ขึ้นไปของจำนวนนักเรียนทั้งหมด
กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5/1 จำนวน 30 คน โรงเรียนพร

ประดิษฐ์ อำเภอนองกุ้งศรี จังหวัดกาฬสินธุ์ ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2564 ได้มาโดยการสุ่มแบบแบ่งกลุ่ม เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย 1) แผนการจัดการเรียนรู้ โดยการจัดการเรียนรู้แบบเปิดร่วมกับการแสดงบทบาทสมมติ เรื่อง วัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่น 2) แบบทดสอบวัดความสามารถในการคิดวิเคราะห์ โดยค่าความยากง่าย (p) อยู่ระหว่าง 0.45-0.8 ค่าอำนาจจำแนก (r) อยู่ระหว่าง 0.2-0.9 ค่าความเชื่อมั่น 0.86 3) แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยค่าความยากง่าย (p) อยู่ระหว่าง 0.50-0.75 ค่าอำนาจจำแนก (r) อยู่ระหว่าง 0.33-0.83 ค่าความเชื่อมั่น 0.95 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัยพบว่า 1) การคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่เรียนโดย การจัดการเรียนรู้แบบเปิดร่วมกับการแสดงบทบาทสมมติ มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 14.70 จากคะแนนเต็ม 20 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 73.50 และมีนักเรียนที่ผ่านเกณฑ์ร้อยละ 70 จำนวน 24 คน คิดเป็นร้อยละ 80.00 ของจำนวนนักเรียนทั้งหมด ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ และ 2) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่เรียนโดย การจัดการเรียนรู้แบบเปิดร่วมกับการแสดงบทบาทสมมติ มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 22.90 จากคะแนนเต็ม 30 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 76.34 และมีนักเรียนที่ผ่านเกณฑ์ร้อยละ 70 จำนวน 26 คน คิดเป็นร้อยละ 86.67 ของจำนวนนักเรียนทั้งหมด ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้

คำสำคัญ : การจัดการเรียนรู้แบบเปิดร่วมกับการแสดงบทบาทสมมติ, ความสามารถในการคิดวิเคราะห์, ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ABSTRACT

This research aimed to: 1) develop the analytical thinking ability of Grade 5 students by using learning management of open approach and role play method in order to pass the criterion score of 70 percent, and more than 70 percent of all students pass the required criterion score, 2) develop the learning achievement of Grade 5 students by using learning management of open approach and role play

method. The samples of the research were 30 students in Grade 5 from Phorn Pradit School, Nongkoongsri District, Kalasin Province, in semester 2, academic year of 2021 acquired by random sampling technique. The research instruments included: 1) 6 lessons of learning management plan of open approach and role play method subject under the topic of 'Culture and Local Wisdom', 2) a test for measuring analytical thinking ability, and 3) a learning achievement test. The statistics for data analysis consisted of percentage, mean and standard deviation.

The research findings revealed that: 1) the analytical thinking ability's score of the students by using learning management of open approach and role play method was 73.50 percent (mean = 14.70), and 24 students (80 percent of all students) passed the criterion required. 2) the learning achievement's score of the students by using learning management of open approach and role play method was 22.90 out of 30 (76.34 percent), and 26 students (86.67 percent of all students) passed the criterion required.

Keywords : learning management of open approach and role play method, analytical thinking ability, learning achievement

บทนำ

การจัดกระบวนการเรียนรู้ให้สถานศึกษาได้ดำเนินการฝึกทักษะ กระบวนการคิด การจัดการ การเผชิญสถานการณ์และการประยุกต์ความรู้เพื่อใช้ป้องกันและแก้ไขปัญหาโดยนำแนวคิดดังกล่าว มาจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้นักเรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง ฝึกการปฏิบัติให้คิดเป็น ทำเป็น รักการอ่าน และเกิดการใฝ่รู้อย่างต่อเนื่อง (ทิตนา แชนณี , 2562) ซึ่งสอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลาง การศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2560) ที่ได้มุ่งเน้นให้นักเรียนมีคุณภาพ ตามมาตรฐานที่กำหนดซึ่งจะช่วยให้ นักเรียนเกิดสมรรถนะสำคัญ โดยมุ่งเน้นให้นักเรียนมี ความสามารถในการคิดวิเคราะห์ คิดอย่างสร้างสรรค์ คิดอย่างมีวิจารณญาณและคิดอย่างเป็นระบบ

เพื่อนำไปสู่การสร้างองค์ความรู้หรือสารสนเทศเพื่อการตัดสินใจเกี่ยวกับตนเองและสังคมได้อย่างเหมาะสมบนพื้นฐานของหลักเหตุผลคุณธรรม การปฏิรูปการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรมในศตวรรษที่ 21 คือการเรียนรู้ให้เกิดทักษะชีวิต เรียนให้เกิดทักษะที่จำเป็นสำหรับการดำรงชีวิตที่ดีเป็นประโยชน์แก่ตนเองและผู้อื่น (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551) การเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรมที่สอดคล้องกับการปฏิรูปการเรียนรู้คือการเรียนรู้ทักษะกระบวนการสำหรับใช้เป็นทักษะชีวิตและทักษะการเรียนรู้ที่ได้ใช้ประโยชน์ตลอดไปจึงมีความจำเป็นที่ต้องมีกรอบแนวคิดใหม่เพราะกรอบแนวคิดเดิมที่ใช้ในปัจจุบันมีความล้าสมัยไม่เหมาะสมกับเด็กในยุคสมัยนี้การเรียนสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรมมีวัตถุประสงค์ไม่ใช่เพียงให้รู้แค่วิชาแต่ต้องการให้เป็นพื้นฐานความเข้าใจสิ่งต่าง ๆ ที่อยู่รอบตัว วิธีการเรียนรู้ (การสอน) ที่ถูกต้องจะเป็นตัวจุดประกายความใคร่รู้ (Inquiry Mind) หรือแรงบันดาลใจ (Inspiration) ต่อการเรียนรู้ (พฤทธิศิริ บรรณพิทักษ์, 2555) จากการศึกษาเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง สรุปได้ว่า การคิดวิเคราะห์มีความสำคัญอย่างยิ่งสำหรับนักเรียน ทักษะชีวิตที่จำเป็นเหล่านี้จะช่วยให้พวกเขากลายเป็นผู้แก้ปัญหาที่ชาญฉลาดขึ้นและตัดสินใจได้อย่างชาญฉลาดมากขึ้น เมื่อเด็กๆ เรียนรู้ที่จะคิดวิเคราะห์ พวกเขาจะถามคำถาม เข้าใจสิ่งต่างๆ ได้ดีขึ้น และคิดหาวิธีแก้ไขปัญหาด้วยตนเอง การจัดการเรียนรู้รายวิชาสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรมในศตวรรษที่ 21 ผู้สอนควรจัดการเรียนรู้ที่เน้นการพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ ดังนั้นการพัฒนาคุณภาพการคิดวิเคราะห์จึงสามารถกระทำได้โดยการฝึกทักษะการคิดและให้นักเรียนมีโอกาสดำเนินการคิดวิเคราะห์ สามารถเสนอความคิดของตนเองและอภิปรายร่วมกันในกลุ่มอย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอ โดยครูและนักเรียนต่างยอมรับเหตุผลและความคิดของแต่ละคนโดยเชื่อว่าไม่มีคำตอบที่ถูกต้องเพียงคำตอบเดียว

จากการศึกษาสภาพปัญหาการเรียนการสอน รายวิชาสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนพรประดิษฐ์ พบว่าการจัดการเรียนการสอน รายวิชาสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ประสบปัญหาหลายประการ เช่น นักเรียนส่วนใหญ่คิดวิเคราะห์ไม่เป็น ผู้เรียนตั้งคำถามเกี่ยวกับประเด็นที่สงสัยไม่เป็น เน้นวิธีการท่องจำ สาธิตมากกว่าการวางแผนกิจกรรมให้เกิดการเรียนรู้ นักเรียนขาดการพัฒนาด้านการคิดวิเคราะห์ และการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง นักเรียนมีปัญหาด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ส่งผลให้นักเรียนขาดการพัฒนาทักษะด้านการคิดวิเคราะห์ ขาดความเข้าใจในการเรียนรู้ ไม่ได้ลงมือปฏิบัติและแก้ปัญหาด้วยตนเอง ผู้วิจัยตระหนักในปัญหาการเรียนรู้อันเกิดขึ้นข้างต้นจึงต้องการศึกษาวิธีการสอนที่จะพัฒนาให้นักเรียนมีทักษะการคิดวิเคราะห์และผลสัมฤทธิ์ทางเรียนเพิ่มขึ้นและจากการศึกษาแนวคิดและทฤษฎีสำคัญ ๆ ของ

นักวิชาการ นักการศึกษาเกี่ยวกับเทคนิคการสอนการจัดการเรียนรู้แบบเปิดเป็นวิธีหนึ่งที่น่าสนใจ และจะพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ของผู้เรียนได้ การจัดการเรียนรู้แบบเปิด (Open Approach) เป็นนวัตกรรมใหม่ของการเรียนการสอน ซึ่งแนวคิดการจัดการเรียนการสอนแบบนี้มีลักษณะ คล้ายคลึงกับการสอนแบบแก้ปัญหา (Problem Solving) และการสอนแบบสืบสวนสอบสวน (Inquiry) ซึ่งการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนแบบเปิด (Open Approach) นี้ต้องอาศัยทักษะ กระบวนการคิดค่อนข้างมาก ทั้งของครูผู้สอนเองและของนักเรียน ดังนั้นกิจกรรมการเรียนการสอนที่จะนำมาใช้นี้จะเป็นกิจกรรมที่หลากหลาย ตัวอย่างเช่น บทความ ข่าวก ฯลฯ โดยกิจกรรมต่างๆ ที่นำมาใช้ในการจัดการเรียนการสอนจะสร้างขึ้นเป็นสถานการณ์ โดยใช้ปัญหาปลายเปิดที่ครูผู้สอนใช้ โจทย์สถานการณ์ ใช้ปัญหาปลายเปิดในกระบวนการเรียนรู้ โดยที่นักเรียนแต่ละคนเป็นผู้นำเสนอ วิธีการแก้ปัญหา มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันในชั้นเรียนเพื่อเรียนรู้วิธีการคิดและวิธีการทำความเข้าใจทั้งของตนเองและของผู้อื่นร่วมกันตามทฤษฎีการสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง ก่อให้เกิดแรงบันดาลใจ นักเรียนได้ลองผิดลองถูกจนสามารถสร้างความรู้ขึ้นได้ด้วยตนเองทำให้ผู้เรียนสามารถยกระดับความรู้และระดับการเรียนรู้ร่วมกันจนเกิดการเรียนรู้ในระดับสูง เกิดสมรรถนะฝังลึก สามารถแก้ปัญหาและสร้างสรรค์ในเรื่องและในเงื่อนไขที่ไม่เคยรู้จักมาก่อน เกิดการเปลี่ยนแปลง ภายในตนเอง (Transformative Learning) ร่วมกัน พัฒนาอุปนิสัยและความสามารถในการเรียนรู้ ตลอดชีวิต และทำให้ครูผู้สอนเห็นศักยภาพและสมรรถนะของนักเรียนได้ชัดเจน สามารถนำไปปรับปรุงแผนการเรียนรู้ ปรับปรุงตัวครูและการช่วยเหลือนักเรียนได้อย่างทั่วถึง ซึ่งจะช่วยส่งเสริม กระบวนการศึกษาชั้นเรียนได้เป็นอย่างดี ดังที่ ลัดดา ศิลา น้อยและอังคณา ตุงคะสมิต (2550) ได้ ศึกษาการพัฒนาหน่วยการเรียนรู้แบบย้อนกลับ (Backward Design) เรื่อง ชีวิตสุขได้ตามวิถีพอเพียง ด้วยวิธีการสอนแบบเปิด (Open Approach) ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนสาธิต มหาวิทยาลัยขอนแก่น (ศึกษาศาสตร์) ซึ่งพบว่านักเรียนร้อยละ 80 มีทักษะการคิดวิเคราะห์ ร้อยละ 70 ขึ้นไป และมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยนักเรียนร้อยละ 70 มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนร้อยละ 70 ขึ้นไป จากเหตุผลข้างต้นแสดงให้เห็นว่าวิธีการสอนแบบเปิดนั้นสามารถนำมาใช้เพื่อพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ให้กับนักเรียนได้

แนวคิดในการจัดการเรียนรู้อีกแนวคิดหนึ่งที่ผู้วิจัยพบว่าสามารถส่งเสริมหรือพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ได้คือ บทบาทสมมุติ (Role-play) เนื่องจากเป็นการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่จะช่วยพัฒนาส่งเสริมทักษะการคิดการพูด เพราะกิจกรรมบทบาทสมมุติเป็นกิจกรรมที่สนุก ผ่อนคลาย สิ่งที่ผู้สอนจะทำได้คือการนำกิจกรรมบทบาทสมมุติมาใช้ประกอบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ การจัด

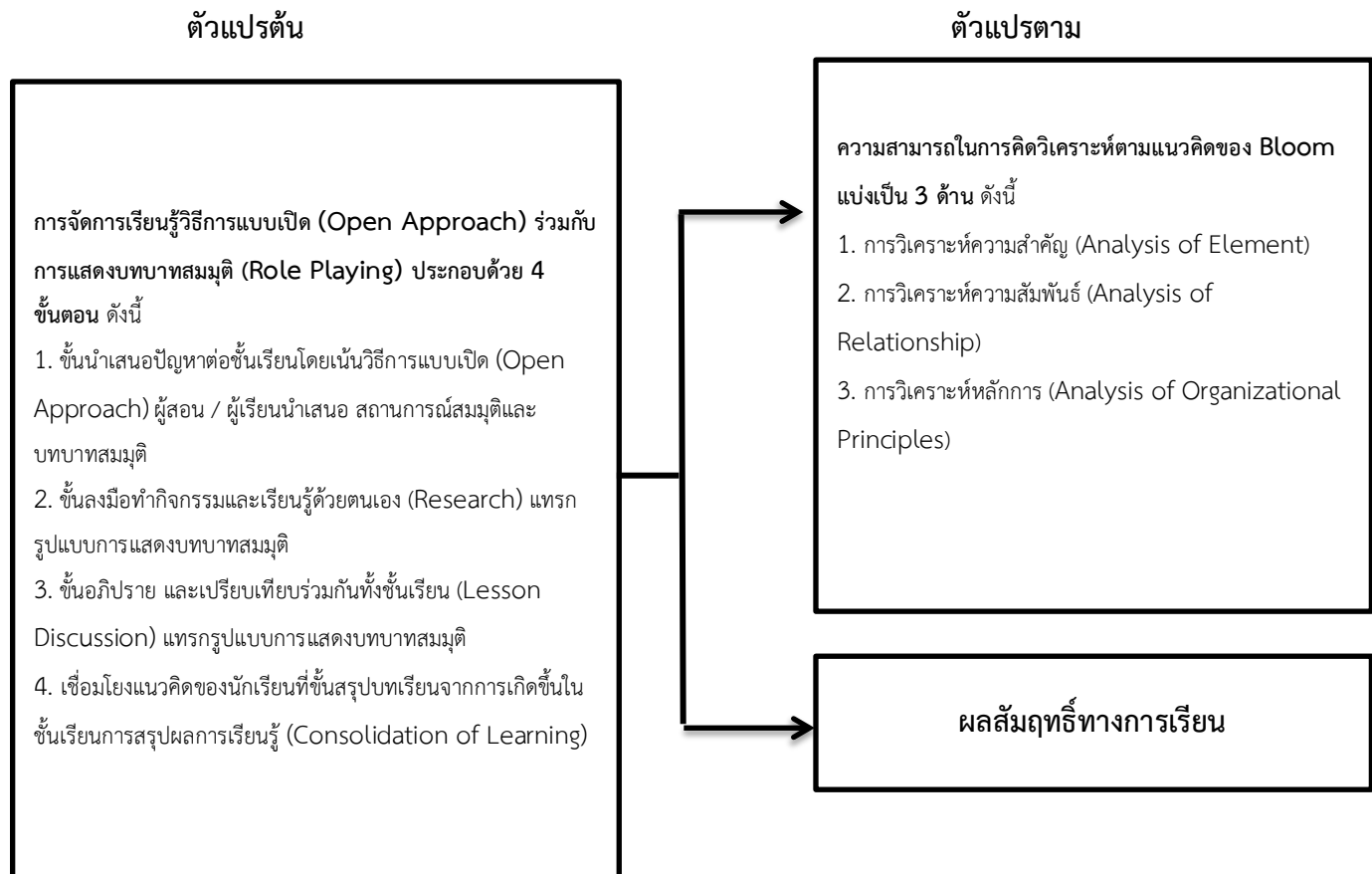
กิจกรรมโดยใช้กิจกรรมบทบาทสมมติเป็นวิธีที่ผู้สอนสามารถจำลองสถานการณ์จริงที่นักเรียนต้องเผชิญมาไว้ในห้องเรียน ให้นักเรียนได้ฝึกการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารในสถานการณ์ต่างๆ ทำให้นักเรียนเกิดความคล่องแคล่วในการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร (พีรพันธุ์ พิชิตจรูญโชติ, 2553) อีกทั้งยังทำให้นักเรียนเกิดความสนุกสนาน ซึ่งจะส่งผลให้นักเรียนมีเจตคติที่ดีต่อการเรียนและยังเป็นการช่วยให้ผู้เรียนมีอิสระในการคิด การพูด ให้เหมาะสมกับบุคคลและสถานที่ต่าง ๆ ซึ่งมีความสอดคล้องกับกระบวนการเรียนรู้ของนักเรียนที่ส่งเสริมการใช้สมองทั้งสองซีกอย่างสมดุลและเป็นไปตามแนวคิดของนักจิตวิทยากลุ่มปัญญานิยม (Cognitive Psychology) และมนุษยนิยม (Humanistic Psychology) ที่เน้นความเข้าใจและพึงพอใจของผู้เรียน (พิชญภา กล้าวิจารณ์, 2560) จากการศึกษางานวิจัยของ Robinson, Judy (2000) ได้ใช้กิจกรรมบทบาทสมมุติกับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียน MTs As'adiyah Bola Aserae ผลการวิจัยพบว่าการจัดกิจกรรมบทบาทสมมุติทำให้นักเรียนมีความสุข สนุกสนาน สามารถพูดประโยคภาษาอังกฤษได้ถูกต้อง แม่นยำยิ่งขึ้น ทำให้นักเรียนมีความคิดอย่างมีระบบและสร้างสัมพันธ์อันดีกับเพื่อน ผ่านเกณฑ์ที่กำหนดร้อยละ 60 และความเชื่อมั่นในตนเองของนักศึกษาสูงกว่าก่อนเรียนร้อยละ 6.8

จากเหตุผลข้างต้นสะท้อนให้เห็นว่าหากนำการสอนโดยการเรียนรู้แบบเปิดมาบูรณาการร่วมกับการสอนด้วยวิธีการแสดงบทบาทสมมุติ นับเป็นอีกทางเลือกหนึ่งที่จะช่วยให้การเรียนการสอนมีประสิทธิภาพมากขึ้น ด้วยเหตุนี้ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาการพัฒนาความสามารถในการคิดวิเคราะห์และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบเปิดร่วมกับการแสดงบทบาทสมมุติ

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อพัฒนาความสามารถด้านการคิดวิเคราะห์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่เรียนโดยการจัดการเรียนรู้แบบเปิดร่วมกับการแสดงบทบาทสมมุติ ให้มีคะแนนผ่านเกณฑ์ตั้งแต่ร้อยละ 70 ขึ้นไปและมีจำนวนนักเรียนที่ผ่านเกณฑ์ตั้งแต่ร้อยละ 70 ขึ้นไปของจำนวนนักเรียนทั้งหมด
2. เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบเปิดร่วมกับการแสดงบทบาทสมมุติ ให้มีคะแนนผ่านเกณฑ์ตั้งแต่ร้อยละ 70 ขึ้นไปและมีจำนวนนักเรียนที่ผ่านเกณฑ์ตั้งแต่ร้อยละ 70 ขึ้นไปของจำนวนนักเรียนทั้งหมด

กรอบแนวคิดในการวิจัย



ภาพประกอบ กรอบแนวคิดในการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

1. **รูปแบบการวิจัย** เป็นการวิจัยเชิงทดลองเบื้องต้น (Pre-Experimental Design) แบบวิจัยแบบกลุ่มเดียว มีการวัดผลหลังเรียน (One Shot Case Study) (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ, 2553)

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

2.1 ประชากร ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนพรประดิษฐ์ อำเภอนองกุงศรี จังหวัดกาฬสินธุ์ ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2564 จำนวน 3 ห้อง รวมนักเรียนทั้งหมด 79 คน

2.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5/1 โรงเรียนพรประดิษฐ์ อำเภอนองกุงศรี จังหวัดกาฬสินธุ์ ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2564 จำนวน 30 คน ได้มาโดยการสุ่มแบบแบ่งกลุ่ม (Cluster Random Sampling) โดยใช้ห้องเรียนเป็นหน่วยในการสุ่ม

3. ขอบเขตด้านเนื้อหา เป็นเนื้อหาหลักสูตรสถานศึกษาโรงเรียนพรประดิษฐ์ พุทธศักราช 2564 ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2560) กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2564 เรื่อง วัฒนธรรมและภูมิปัญญาในท้องถิ่น จำนวน 6 แผน รวม 12 ชั่วโมง

4. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย แบ่งออกเป็น 2 ประเภท ประกอบด้วย เครื่องมือที่ใช้ในการทดลองและเครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล

4.1 เครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง ได้แก่ แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้การเรียนรู้แบบเปิด ร่วมกับการแสดงบทบาทสมมติเรื่องวัฒนธรรมและภูมิปัญญาในท้องถิ่น สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 6 แผน จำนวน 12 ชั่วโมง แต่ละแผนจัดกิจกรรมการเรียนการสอนครบทั้ง 4 ขั้นตอน หากคุณภาพของแผนโดยให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 คน ประเมินคุณภาพของแผนการจัดการเรียนรู้ใช้เกณฑ์การประเมินแบบมาตราประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับ ผลการประเมินแผน มีคุณภาพระดับเหมาะสมมากที่สุด รายละเอียดดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2556)

แผนการจัดการเรียนรู้ที่	เรื่อง	กิจกรรมหลัก	ระดับความเหมาะสม (ค่าเฉลี่ย)
	เรื่องวัฒนธรรมที่มีต่อสังคมไทย จำนวน 2 ชั่วโมง	ให้นักเรียนแสดงบทบาทสมมติวัฒนธรรมที่มีต่อสังคมไทย	เหมาะสมมากที่สุด (4.69)
	เรื่องความแตกต่างทางวัฒนธรรมที่มีผลต่อการดำเนินชีวิต จำนวน 2 ชั่วโมง	ให้นักเรียนแสดงบทบาทสมมติความแตกต่างทางวัฒนธรรมที่มีต่อการดำเนินชีวิต	เหมาะสมมากที่สุด (4.61)
	เรื่องการสืบสานวัฒนธรรม จำนวน 2 ชั่วโมง	ให้นักเรียนแสดงบทบาทสมมติการสืบสานวัฒนธรรมในชุมชนของตนเอง	เหมาะสมมากที่สุด (4.59)

แผนการจัดการเรียนรู้ ที่	เรื่อง	กิจกรรมหลัก	ระดับความ เหมาะสม (ค่าเฉลี่ย)
	เรื่องความหมายและ ความสำคัญของภูมิปัญญาใน ท้องถิ่น จำนวน 2 ชั่วโมง	ให้นักเรียนแสดงบทบาทสมมติ ความหมายและความสำคัญของภูมิ ปัญญาในท้องถิ่นที่นักเรียนสนใจ	เหมาะสมมากที่สุด (4.74)
	เรื่องภูมิปัญญาท้องถิ่นในชุมชน จำนวน 2 ชั่วโมง	ให้นักเรียนแสดงบทบาทสมมติภูมิ ปัญญาท้องถิ่นในชุมชนของตนเอง	เหมาะสมมากที่สุด (4.76)
	การอนุรักษ์และเผยแพร่ภูมิ ปัญญาท้องถิ่นของชุมชน จำนวน 2 ชั่วโมง	ให้นักเรียนแสดงบทบาทสมมติการ อนุรักษ์และเผยแพร่ภูมิปัญญา ท้องถิ่นของชุมชน	เหมาะสมมากที่สุด (4.82)

4.2 เครื่องมือเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่

4.2.1) แบบวัดความสามารถในการคิดวิเคราะห์ แบบปรนัยวัดทักษะการคิดวิเคราะห์ แบบปรนัย 4 ตัวเลือก จำนวน 20 ข้อ ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยค่าความยากง่าย (p) อยู่ระหว่าง 0.45-0.8 ค่าอำนาจจำแนก (r) อยู่ระหว่าง 0.2-0.9 ค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบทั้งฉบับ 0.86

4.2.2) แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่เรียนรู้โดยการเรียนรู้ แบบเปิดร่วมกับการแสดงบทบาทสมมติ แบบทดสอบปรนัย 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยค่าความยากง่าย (p) อยู่ระหว่าง 0.50-0.75 ค่าอำนาจจำแนก (r) อยู่ระหว่าง 0.33-0.83 ค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบทั้งฉบับ 0.95

5. การเก็บรวบรวมข้อมูล

5.1) ปฐมนิเทศนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง เพื่อสร้างความเข้าใจในบทบาทครูและนักเรียน ชี้แจงจุดประสงค์และกิจกรรมของการเรียนการสอน รวมทั้งวิธีการวัดผลการทดลองในครั้งนี้

5.2) ผู้วิจัยได้ดำเนินการสอนนักเรียนกลุ่มตัวอย่างตามแผนการจัดการเรียนรู้โดยการจัดการเรียนรู้แบบเปิดร่วมกับการแสดงบทบาทสมมติ จำนวน 6 แผน ภายในระยะเวลา 6 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 2 ชั่วโมง รวมเวลาทั้งสิ้น 12 ชั่วโมง

5.3) ทดสอบความสามารถด้านการคิดวิเคราะห์ แบบทดสอบปรนัย 4 ตัวเลือก จำนวน 20 ข้อ แล้วตรวจให้คะแนน

5.4) ทดสอบด้วยแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เป็นแบบทดสอบปรนัย 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ แล้วตรวจให้คะแนน

5.5) แปลค่าคะแนนวัดความสามารถด้านการคิดวิเคราะห์และคะแนนวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแล้วนำผลคะแนนที่ได้มาวิเคราะห์ทางสถิติเพื่อใช้ในการสรุปและอภิปรายผลการทดลอง

6. การวิเคราะห์ข้อมูล

6.1. วิเคราะห์ความสามารถในการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่เรียนโดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบเปิดร่วมกับการแสดงบทบาทสมมุติ โดยใช้ ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) และค่าร้อยละ โดยเปรียบเทียบเกณฑ์ที่กำหนดคือให้นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 มีคะแนนความสามารถในการคิดวิเคราะห์ ตั้งแต่ร้อยละ 70 ขึ้นไป และมีจำนวนนักเรียนที่ผ่านเกณฑ์ร้อยละ 70 ขึ้นไป จากจำนวนนักเรียนทั้งหมด

6.2. วิเคราะห์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่เรียนโดยการจัดการเรียนรู้แบบเปิดร่วมกับการแสดงบทบาทสมมุติ โดยใช้ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) และค่าร้อยละ โดยเปรียบเทียบเกณฑ์ที่กำหนด คือ ให้นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 มีคะแนนตั้งแต่ร้อยละ 70 ขึ้นไป และมีจำนวนนักเรียนที่ผ่านเกณฑ์ร้อยละ 70 ขึ้นไป จากจำนวนนักเรียนทั้งหมด

ผลการวิจัย

1. ผลการพัฒนาความสามารถในการคิดวิเคราะห์

ความสามารถในการคิดวิเคราะห์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 หลังเรียนรู้โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบเปิดร่วมกับการแสดงบทบาทสมมุติ พบว่า ความสามารถในการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 14.70 จากคะแนนเต็ม 20 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 73.50 และมีจำนวนนักเรียนที่ผ่านเกณฑ์ร้อยละ 70 จำนวน 24 คน คิดเป็นร้อยละ 80.00 ของจำนวนนักเรียนทั้งหมดซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และร้อยละของความสามารถในการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 และร้อยละของนักเรียนที่ผ่านเกณฑ์และไม่ผ่านเกณฑ์ หลังเรียนรู้โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบเปิดร่วมกับการแสดงบทบาทสมมุติ

จำนวน นักเรียน	คะแนน เต็ม	คะแนนรวม เฉลี่ย	ร้อยละ	SD	นักเรียนที่ผ่านเกณฑ์		นักเรียนที่ไม่ผ่านเกณฑ์	
					จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
30	20	14.70	73.50	1.85	24	80.00	6	20.00

2. ผลการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5/1 หลังเรียนรู้โดยใช้วิธีการจัดการเรียนรู้แบบเปิดร่วมกับการแสดงบทบาทสมมติ พบว่า มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 22.90 คะแนน จากคะแนนเต็ม 30 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 76.34 และมีจำนวนนักเรียนที่ผ่านเกณฑ์ร้อยละ 70 จำนวน 26 คน คิดเป็นร้อยละ 86.67 ของจำนวนนักเรียนทั้งหมด ซึ่งเป็นไปตามที่กำหนดไว้ ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ผลการวัดคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง วัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่น โดยการจัดการเรียนรู้แบบเปิดร่วมกับการแสดงบทบาทสมมติของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

จำนวน นักเรียน	คะแนน เต็ม	คะแนนรวม เฉลี่ย	ร้อยละ	S.D.	นักเรียนที่ผ่านเกณฑ์		นักเรียนที่ไม่ผ่านเกณฑ์	
					จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
30	30	22.90	76.34	2.63	26	86.67	4	13.33

การอภิปรายผล

1) ความสามารถในการวิเคราะห์ หลังเรียนรู้โดยใช้วิธีการจัดการเรียนรู้แบบเปิดร่วมกับการแสดงบทบาทสมมติ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 พบว่า มีคะแนนเฉลี่ย 14.70 คิดเป็นร้อยละ 73.50 และมีนักเรียนที่ผ่านเกณฑ์ ร้อยละ 70 จำนวน 24 คน คิดเป็นร้อยละ 80.00 ของจำนวนนักเรียนทั้งหมด ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ ทั้งนี้เป็นผลเนื่องมาจากวิธีการสอนโดยวิธีการ

จัดการเรียนรู้แบบเปิดร่วมกับการแสดงบทบาทสมมุติ นักเรียนได้รับประสบการณ์ตรงจากการลงมือปฏิบัติด้วยตนเอง ในกระบวนการเรียนรู้ โดยผู้เรียนได้ฝึกการกำหนดประเด็นปัญหา การรวบรวมข้อมูลจากแหล่งข้อมูลที่หลากหลาย รวมทั้งวิเคราะห์ความน่าเชื่อถือ จากแหล่งที่มาของข้อมูล นักเรียนสามารถสรุปองค์ความรู้และนำเสนอผลงานได้ด้วยตนเอง ซึ่งช่วยให้นักเรียนได้ฝึกคิด จัดระบบการหาคำตอบและการแยกแยะข้อมูล ฝึกการปฏิบัติ ร่วมกันวางแผนการทำงานภายในกลุ่ม เพื่อค้นหาคำตอบ และสรุปองค์ความรู้ร่วมกัน ส่งผลให้เกิดความรู้ที่คงทน สอดคล้องกับผลงานวิจัยของ พุทธชาติ ชุมแวงวาปี (2554) ได้จัดทำวิจัยเรื่อง ชีวิตสุขตามวิถีพอเพียงด้วยวิธีการสอนแบบเปิด (Open Approach) ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยขอนแก่น โดยนักเรียนร้อยละ 80 มีทักษะการคิดวิเคราะห์ ร้อยละ 70 ขึ้นไป ของนักเรียนทั้งหมด ซึ่งผลการวิจัยนี้แสดงให้เห็นว่าวิธีการสอนโดยใช้วิธีการจัดการเรียนรู้แบบเปิดร่วมกับการแสดงบทบาทสมมุติ เป็นวิธีการเรียนการสอนที่ผู้เรียนจะต้องลงมือปฏิบัติด้วยตนเอง ส่งผลต่อการพัฒนาการคิดของนักเรียน ทั้งนี้พบว่า นักเรียนหลังได้รับการจัดการเรียนรู้ด้วยวิธีการแบบเปิดมีความสามารถในการคิดวิเคราะห์เพิ่มขึ้น

2) ผลการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หลังเรียนรู้โดยใช้วิธีการจัดการเรียนรู้แบบเปิดร่วมกับการแสดงบทบาทสมมุติของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 พบว่า มีคะแนนเฉลี่ย 22.90 คิดเป็นร้อยละ 76.34 และมีนักเรียนที่ผ่านเกณฑ์ ร้อยละ 70 จำนวน 26 คน คิดเป็นร้อยละ 86.67 ของจำนวนนักเรียนทั้งหมดซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ ทั้งนี้เนื่องมาจากการจัดกิจกรรมการเรียนรู้วิธีการแบบเปิด เป็นวิธีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นให้ผู้เรียนได้แก้ปัญหาด้วยตนเอง สามารถแสดงวิธีการหาคำตอบได้อย่างหลากหลาย จะเห็นได้ว่าวิธีการแบบเปิดนี้จะเน้นให้นักเรียนแต่ละคนมีอิสระในการพัฒนาความสามารถของตนเองได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็นที่หลากหลายกับเพื่อน เปิดโอกาสให้นักเรียนได้ค้นหาวิธีการแก้ปัญหาด้วยตนเองซึ่งจะนำไปสู่การคิดหาคำตอบที่มีความซับซ้อนสูงขึ้น ได้สอดคล้องกับ ทิศนา แคมณี (2562) ได้ให้ความเห็นว่าการแสดงบทบาทสมมุติ หมายถึงกระบวนการที่ผู้สอนใช้ในการช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดโดยการให้ผู้เรียนสวมบทบาทในสถานการณ์ซึ่งมีความใกล้เคียงกับความเป็นจริงและแสดงออกมาตามความรู้สึกลึกซึ้งของตน ทั้งทางด้านความรู้ ความคิด ความรู้สึก

จากการศึกษาครั้งนี้ได้ยกตัวอย่างกิจกรรมการแสดงบทบาทสมมุติมาใช้ในการจัดการเรียนรู้ ถือว่ามีบทบาทสำคัญในการใช้จัดการเรียนการสอน ดังที่ นรรัชต์ ฝั้นเชียร (2563) ได้กล่าวไว้ว่าวิธีการสอนโดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบเปิดร่วมกับการแสดงบทบาทสมมุติ เป็นวิธีการที่ให้นักเรียน

ได้ลงมือปฏิบัติ เรียนรู้จากประสบการณ์จริง ในการสืบค้น รวบรวมข้อมูลและนำไปสู่การสรุปองค์ความรู้ใหม่ด้วยตนเองโดยอ้างอิงจากหลักฐานในการอธิบาย คำตอบของปัญหาที่อยู่บนพื้นฐานของหลักเหตุและผล อันก่อให้เกิดการพัฒนาด้านการคิดวิเคราะห์แก่ผู้เรียน และในทางหนึ่งการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เหมาะสมเพื่อมุ่งหวังให้ผู้เรียนเกิดความสนใจในการหาคำตอบด้วยตนเอง นั้น การใช้สื่อการสอนที่หลากหลายสามารถดึงดูดความสนใจของผู้เรียนได้และส่งเสริมให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น สอดคล้องกับผลงานวิจัยของ ณัฐสุตา สุภารัตน์ (2562) ทำการวิจัยเรื่องความสามารถในการพูดภาษาญี่ปุ่นและเจตคติต่อการจัดการเรียนรู้ด้วยวิธีการสอนโดยใช้การแสดงบทบาทสมมติของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนศรีราชา พบว่านักเรียนที่ได้รับการสอนด้วยวิธีการใช้การแสดงบทบาทสมมติมีผลคะแนนการพูดภาษาอังกฤษหลังเรียนเฉลี่ยคิดเป็นร้อยละ 79.49 สูงกว่าเกณฑ์มาตรฐานร้อยละ 70 ที่กำหนดไว้มีผลคะแนนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และเจตคติของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ด้วยวิธีการสอนโดยใช้การแสดงบทบาทสมมติภาพรวมอยู่ในระดับดีมาก สรุปผลการวิจัยนี้ การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบเปิดร่วมกับการแสดงบทบาทสมมติทำให้นักเรียนได้ลงมือปฏิบัติ เรียนรู้จากประสบการณ์จริงเกิดการพัฒนาด้านการคิดวิเคราะห์ การค้นหาคำตอบของปัญหาที่อยู่บนพื้นฐานของเหตุและผล ทำให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่สูงขึ้น เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 การจัดกิจกรรมการเรียนรู้อีกแบบเปิดเป็นการจัดกิจกรรมที่ใช้เวลานานพอสมควร จึงต้องมีการวางแผนในการใช้เวลาในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ โดยจะต้องเตรียมความพร้อมทั้งครูและนักเรียนให้มีความเข้าใจถึงหลักการในการเรียนรู้ในวิธีการเรียนแบบเปิด จะช่วยย่นระยะเวลาในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ได้ เพื่อให้ทันตามเวลาที่ได้กำหนดไว้

1.2 กิจกรรมในชั้นรวบรวมข้อมูลควรจัดเตรียมข้อมูลจากแหล่งข้อมูลที่หลากหลาย เช่น บทความวิชาการ เว็บไซต์ หนังสือพิมพ์ ภาพถ่าย เป็นต้น ทั้งในรูปแบบที่เป็นฉบับจริงและลิ้งค์ข้อมูลแบบออนไลน์ เพื่ออำนวยความสะดวกแก่ผู้เรียน

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาเกี่ยวกับการสอนโดยวิธีการจัดการเรียนรู้แบบเปิดร่วมกับการแสดงบทบาทสมมติในรายวิชาอื่นๆ ว่าจะสามารถพัฒนาความสามารถในการคิดวิเคราะห์ และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนได้หรือไม่

2.2 ควรศึกษาการสอนโดยวิธีการจัดการเรียนรู้แบบเปิดร่วมกับการแสดงบทบาทสมมติที่ส่งผลต่อตัวแปรตามอื่นๆ เช่น เจตคติ ความพึงพอใจ ความภูมิใจในท้องถิ่น

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). *ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลางกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ*. กรุงเทพฯ: ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- พลฤทธิศิริ บรรณพิทักษ์.(2555). *การจัดการศึกษาเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน:พื้นฐานการศึกษาด้านเศรษฐกิจสังคมและสิ่งแวดล้อม*. กรุงเทพฯ:โรงพิมพ์ไทยสัมพันธ์.
- ลัดดา ศิลาน้อย และ อังคณา ตุงคะสมิต. (2550). *การพัฒนากระบวนการเรียนการสอนแบบเปิด (Open approach) ในวิชาประวัติศาสตร์สำหรับครูสำหรับนักศึกษาสาขาสังคมศึกษา หลักสูตร 5 ปี*. ขอนแก่น: คณะศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- พีรธัญญ์ พิธิตรุจโชติ. (2553). *การพัฒนาพฤติกรรมมารการกล้าแสดงออก โดยใช้วิธีการแสดงบทบาทสมมติของนักเรียนระดับชั้น ปวช.1/14 พณิชยการ ในรายวิชาการขาย 1 ภาคเรียนที่ 2/2553. รายงานการวิจัยในชั้นเรียน*. กรุงเทพฯ: โรงเรียนสันติราษฎร์บริหารธุรกิจ. (เอกสารอัดสำเนา).
- พิชญภา กล้าวิจารณ์. (2560). *การพัฒนาทักษะการพูดภาษาอังกฤษของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยใช้กิจกรรมบทบาทสมมติ (Role Play)*. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารในงานอาชีพ, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. (2553). *หลักการวิจัยทางการศึกษา*. กรุงเทพฯ: ศึกษาพร.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2531). *การพัฒนาการสอน*. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.

- พุทธชาติ ชุมแวงวาปี. (2554). การพัฒนาหน่วยการเรียนรู้แบบย้อนกลับ (BackwardDesign) เรื่อง ชีวิตสุขซีตามวิถีพอเพียงด้วยการสอนแบบเปิด (Open Approach) ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยขอนแก่น (ศึกษาศาสตร์) ระดับประถม. วิทยานิพนธ์ปริญญา ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอนบัณฑิต วิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- ทิตนา แคมมณี.(2562). ศาสตร์การสอน: องค์ความรู้เพื่อการจัดการกระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ. (พิมพ์ครั้งที่23). กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- นรรีชต์ ฝันเชียร. (2563). เทคนิคการสอนแบบการแสดงบทบาทสมมติ. สืบค้นเมื่อ17กรกฎาคม 2563, จาก <https://www.truelookpanya.com/blog/content/76456/-blog-teamet>
- ณัฐสุดา สุภารัตน์. (2562). ความสามารถในการพูดภาษาญี่ปุ่นและเจตคติต่อการจัดการเรียนรู้ ด้วยวิธี สอนโดยใช้การแสดงบทบาทสมมติของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5. วิทยานิพนธ์ การศึกษา มหาบัณฑิต, สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- Robinson, Judy. (2000). “The Effective of a Virtual Role-play Environment as a PreparationActivity for Story Writing.” Edinburgh : The University of Edinburgh.